

Οικονομική επισκόπηση του Γραφείου Ανάλυσης Οικονομικής Πολιτικής (CPB)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οικονομική επισκόπηση του Γραφείου Ανάλυσης Οικονομικής Πολιτικής (CPB)	1
Διατήρηση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ολλανδίας στο Ααα από την Moody's	2
Ισχυρή ανάκαμψη της ολλανδικής οικονομίας το τρίτο τρίμηνο	2
Μελέτη της τράπεζας ABN AMRO σχετικά με συνέπειες Brexit στην ολλανδική οικονομία	3
Αναδιάρθρωση της ING στην Ασία και την Νότια Αμερική	3
Αναδιάρθρωση της ING στην Ασία και την Νότια Αμερική	3
Περικοπή θέσεων εργασίας από την FrieslandCampina λόγω πανδημίας	3
Πορεία Χρηματοπιστηρίου Αμστερνταμ	4

Σύνταξη - Επιμέλεια

Ε. Δαίρετζής

Ε. Καραγιάννη

Σύμφωνα με τις βασικές προβλέψεις του Γραφείου Ανάλυσης Οικονομικής Πολιτικής (CPB) και υπό την αίρεση ότι η πανδημία θα τεθεί υπό έλεγχο τόσο στην Ολλανδία όσο και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες το 1ο εξάμηνο του επόμενου έτους, η ολλανδική οικονομία θα αναπτυχθεί το 2021 κατά 3% κατόπιν συρρίκνωσης άνω του 4% το 2020. Η ανεργία θα υπερβεί το 6% το 2021, πλήττοντας ιδιαίτερα τους νέους, τους υπαλλήλους με ευέλικτη σύμβαση εργασίας και τους αυτοαπασχολούμενους. Σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση του Σεπτεμβρίου, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης είναι ελαφρώς υψηλότερος για το 2020 και ελαφρώς χαμηλότερος για το 2021, λόγω της απροσδόκητα ισχυρότερης ανάκαμψης το τρίτο τρίμηνο του 2020 και το δεύτερο κύμα πανδημίας, αντίστοιχα.

Ο διευθυντής του CPB ανέφερε ότι «το δεύτερο κύμα πανδημίας δεν επηρεάζει θεμελιωδώς τις οικονομικές προοπτικές για το 2021. Ωστόσο, ορισμένοι τομείς, όπως η εστίαση, ο πολιτισμός και ο τουρισμός, θα επηρεαστούν σημα-

ντικά από τα νέα περιοριστικά μέτρα. Η γενική πολιτική στήριξης που εφαρμόζει η Κυβέρνηση συμβαδίζει με την οικονομική ανάπτυξη. Από την άποψη της οικονομικής σταθεροποίησης, επομένως, δεν υπάρχει λόγος επανεξέτασης σταδιακής κατάργησης αυτής της πολιτικής στήριξης. Ωστόσο, μπορεί να υπάρξει ανάγκη για επιπλέον στήριξη τομέων που πλήττονται από την κρίση».

Η οικονομική ανάκαμψη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εξέλιξη της πανδημίας. Η έκθεση του CPB πρόσθεσε επίσης ένα «σενάριο έναρξης-διακοπής» στις προβλέψεις του που περιλαμβάνει νέα κύματα πανδημίας και ανεπαρκή διαθέσιμα ή μη αποτελεσματικά εμβόλια. Στο εν λόγω σενάριο, η οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 1% το 2021 και η ανεργία θα διαμορφωθεί στο 8% έως το τέλος του 2021.

Η οικονομική ύφεση λόγω πανδημίας θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στην αύξηση των μισθών το 2021 και συνεπώς και στην αύξηση της αγοραστικής δύναμης. Η αύξηση των μισθών στο πλαίσιο συλ-

λογικών συμβάσεων εργασίας θα μειωθεί, από 2,5% το 2020 σε 1,4% το 2021. Η οικονομική ανάκαμψη και η σταδιακή κατάργηση των μέτρων χρηματοδοτικής στήριξης στα μέσα του έτους θα οδηγήσουν σε μείωση του δημόσιου ελλείμματος το 2021 το οποίο προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 4,6% του ΑΕΠ, 1,5% χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 2020.

Εκτός από τις προβλέψεις του Νοεμβρίου, η έκθεση του CPB αναφέρεται στις μεσοπρόθεσμες προοπτικές που αφορούν την περίοδο 2022-2025. Σύμφωνα με εν λόγω προβλέψεις: η οικονομία αναμένεται να ανακάμψει σταδιακά από την ύφεση της πανδημίας, η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ θα είναι 1,5% κατά μέσον όρο και η ανεργία θα μειωθεί σταδιακά σε ποσοστό 4,5% του εργατικού δυναμικού έως το 2025. Δεν αναμένεται αύξηση της αγοραστικής δύναμης κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Υπό την αίρεση ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή οικονομικής πολιτικής, το δημ. έλλειμμα θα μειωθεί σε ποσοστό 1,2% του ΑΕΠ έως το 2025.

Κύριοι οικονομικοί δείκτες

	2019	2020	2021
Αύξηση του ΑΕΠ (%)	1.7	-4.2	2.8
Ανεργία (%)	3.4	4.1	6.1
Αύξηση αγοραστικής δύναμης (%)	1.0	2.2	1.0
Δημοσιονομικό έλλειμμα (% του ΑΕΠ)	1.7	-6.1	-4.6
Αναλογία χρέους (% του ΑΕΠ)	48.7	56.7	59.0

Διατήρηση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ολλανδίας στο Ααα από την Moody's

Οι αναλυτές της οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's αναμένουν συρρίκνωση της ολλανδικής οικονομίας κατά 5% σε ετήσια βάση το 2020, την μεγαλύτερη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η ανεργία το τρέχον έτος θα διαμορφωθεί σε 4,3% έναντι 3,4% το 2019. Περισσότερο έχουν πληγεί η κατανάλωση και οι εξαγωγές λόγω των περιοριστικών μέτρων και της μείωσης της παγκόσμιας ζήτησης. Αντιθέτως, διαφαίνονται θετικές προοπτικές στον τομέα των κατασκευών και των ακινήτων. Η ανάπτυξη φέτος αναμένεται να προέλθει από τον δημόσιο τομέα.

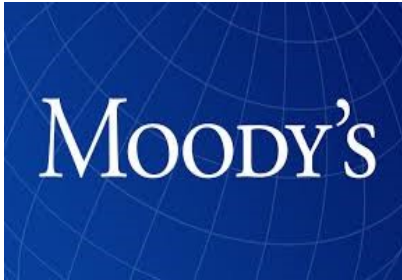
Παρά την οικονομική

δυσπραγία, η Moody's διατηρεί την αξιολόγηση Ααα για την Ολλανδία, η υψηλότερη στην βαθμίδα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, παρά την αύξηση του δημοσίου χρέους, αυτή αντισταθμίζεται από τον διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο στον προϋπολογισμό που μπορεί να απορροφήσει τους κραδασμούς της κρίσης. Επιπλέον, η Moody's περιγράφει την οικονομία ως εξαιρετικά ανταγωνιστική, διαφοροποιημένη και ευήμερουσα.

Ολλανδοί αναλυτές υποδέχθηκαν με ικανοποίηση την θετική αξιολόγηση της Moody's, την οποία αποδίδουν στην ικανότητα του ολλανδικού πολιτικού συστήμα-

τος να αντιμετωπίζει προβλήματα που προκύπτουν μακροπρόθεσμα. Πιστεύουν ότι, παρά το αυξανόμενο δημόσιο χρέος, η χώρα θα είναι σε θέση να συνεχίσει να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις αποπληρωμής του.

Η εν λόγω αξιολόγηση θεωρείται σημαντικό σήμα για τους επενδυτές δεδομένου ότι πολλοί θεσμικοί επενδυτές επενδύουν μόνο σε ομόλογα με υψηλή πιστοληπτική ικανότητα. Επισημαίνεται επίσης ότι η Ολλανδία χαιρεί την υψηλότερη αξιολόγηση των άλλων δύο σημαντικών οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, Standard & Poor's και Fitch.

<https://www.bankinfosecurity.com/moodys-warns-cyber-risks-could-impact-credit-ratings-a>

Ισχυρή ανάκαμψη της ολλανδικής οικονομίας το τρίτο τρίμηνο

Η ολλανδική οικονομία το τρίμηνο Ιουλίου – Σεπτεμβρίου κατέγραψε εντυπωσιακή αύξηση 7,7% μετά την απότομη πτώση του 2ου τριμήνου.

Ο επικεφαλής της Στατιστικής Υπηρεσίας δήλωσε ότι μετά την «άνευ προηγούμενου καταστροφή» στο 2ο τρίμηνο, σημειώθηκε «ενθαρρυντική ανάκαμψη» το 3ο τρίμηνο. Αν και ιστορικά είναι ο υψηλότερος ρυθμός ανάπτυξης που έχει σημειωθεί στην χώρα, ακολούθησε την μεγαλύτερη πτώση που έχει ποτέ καταγραφεί. Προσέθεσε δε, ότι το 4ο τρίμηνο ενδέχεται να είναι επίσης απογοητευτικό ως αποτέλεσμα ενός νέου κύματος περιοριστικών μέτρων.

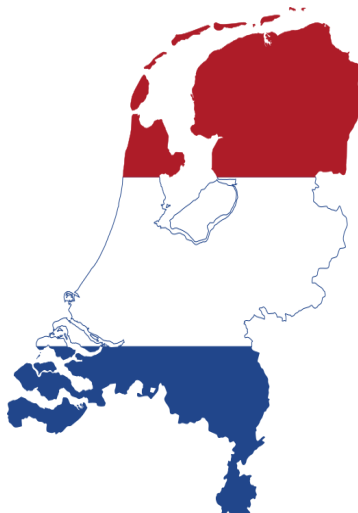
Γενικότερα η Ολλανδία

έχει καλύτερες επιδόσεις σε σύγκριση με άλλες χώρες. Το ΑΕΠ της Ολλανδίας συνολικά μειώθηκε κατά 2,5% σε σύγκριση με την περίοδο πριν από την πανδημία ενώ στην ΕΕ ο μέσος όρος συρρίκνωσης της οικονομίας ήταν 4%, στην Σουηδία 5% και στο Ην. Βασίλειο 10%. Τούτο, αποδίδεται στο γεγονός ότι α) η Ολλανδία δεν έχει βιώσει ένα πλήρες απαγορευτικό, όπως η Γαλλία και το Ην. Βασίλειο, β) η κυβέρνηση υποστήριξε γενναϊόδωρα την οικονομία ούτως ώστε οι εταιρείες να μην έχουν καταρρεύσει και οι πολίτες να μην έχουν χάσει τις δουλειές τους και γ) παρά την κρίση, η εσωτερική κατανάλωση αυξήθηκε.

Επιπλέον, ο Υπουργός

Οικονομικών ανέφερε ότι «τα σχήματα στήριξης της κυβέρνησης συνέβαλαν σημαντικά στην ταχεία ανάκαμψη». Ο ρυθμός ανάπτυξης της Ολλανδίας το 3ο τρίμηνο ήταν καλύτερος από το αναμενόμενο και τούτο οφείλεται στον «έξυπνο τρόπο εφαρμογής περιοριστικών μέτρων» από την πλευρά της κυβέρνησης.

Η ανάκαμψη του 3ου τριμήνου αποδίδεται και στην δομή της οικονομίας. Η χώρα εξαγεί περισσότερα αγαθά από υπηρεσίες και η παραγωγή αγαθών ανέκαμψε πολύ πιο γρήγορα. Ο τουριστικός τομέας, ο οποίος επλήγη περισσότερο, είναι σχετικά μικρός. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 3,9% το 3ο τρίμηνο και οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 10,6%.

<https://www.gfscglobal.com/company-formations/company-formation-netherlands/>

Μελέτη της τράπεζας ABN AMRO σχετικά με συνέπειες Brexit στην ολλανδική οικονομία

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της ολλανδικής τράπεζας ABN Amro, ακόμη και μετά από ένα συντεταγμένο Brexit θα υπάρξει σημαντικό κόστος για την ολλανδική οικονομία τόσο σε όρους οικονομικής ανάπτυξης όσο και θέσεων εργασίας

Ένα συντεταγμένο Brexit θα θέσει σε κίνδυνο 17.700 θέσεις εργασίας το επόμενο έτος και θα κοστίσει στην οικονομία περισσότερα από 4,5 δισ. €, ήτοι το 0,7% του συνολικού ΑΕΠ. Οι δε έμμεσες απώλειες σε ένα συντεταγμένο Brexit, υπολογίζονται σε 2,5 δισ. €. Στην περίπτωση άτακτου Brexit αναμένεται να χαθούν 70.000 θέσεις εργασίας το 2021

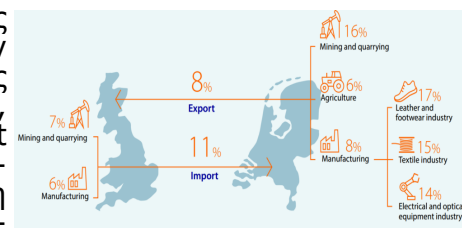
και η ολλανδική οικονομία θα υποστεί απώλειες ύψους 17,5 δισ. €, ή 2,7% του ΑΕΠ.

Οι απώλειες θα είναι σημαντικές δεδομένου ότι το Ην. Βασίλειο είναι από τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της χώρας. Αμεσα αναμένεται να επηρεαστούν οι εξαγωγές μηχανημάτων, χημικών και τροφίμων καθώς θα προκύψουν επιπλέον κόστη αποθήκευσης, προσωπικού και μεταφοράς. Στον αντίποδα, η μελέτη προβλέπει οφέλη στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

Σε ένα ασύντακτο Brexit, θα ισχύουν δασμοί εισαγωγής 4%-25%. Τούτο θα έχει ως απο-

τέλεσμα σημαντική μείωση της αγγλικής ζήτησης για προϊόντα από την Ολλανδία λόγω αύξησης του κόστους. Οι συνέπειες θα είναι σημαντικότερες στα τρόφιμα και ειδικότερα στα ευπαθή προϊόντα δεδομένου ότι, συν τοις άλλοις, θα προστεθούν και 4 ώρες αναμονής στα τελωνεία. Τέλος, πιστεύεται ότι το Brexit θα αποδυναμώσει σημαντικά την ανάκαμψη από την κρίση της πανδημίας.

Σημειώνεται ότι ο ολλανδός Υπουργός Εξωτερικών ανέφερε ότι το 1/3 των επιχειρήσεων της χώρας, παρά την εκστρατεία ενημέρωσης δεν είναι προετοιμασμένο για την μετά Brexit εποχή.

<https://dutchreview.com/featured/brexit-is-bad-for-the-netherlands/>

Αναδιάρθρωση της ING στην Ασία και την Νότια Αμερική

Η ING μειώνει τις διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες και προχωρεί σε κλείσιμο υποκαταστημάτων στην Ασία και τη Νότια Αμερική. Η τράπεζα εφαρμόζει παράλληλα ένα φιλόδοξο έργο πληροφόρησης επενδύοντας 140 εκ. ευρώ. Συνολικά οι παρεμβάσεις της διοίκησης της τράπεζας θα κοστίσουν περίπου χίλιες θέσεις εργασίας.

Τα μέτρα ανακοινώθηκαν κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του 3ου τριμήνου της τράπεζας. Εν συνεχεία,

η τιμή της μετοχής της ING κατέγραψε σημαντική πτώση στο χρηματιστήριο γεγονός που αποδίδεται στην απότομη μείωση εσόδων από τόκους. Αυτή η κρίσιμη πηγή εισοδήματος μειώθηκε περισσότερο από 6% σε ετήσια βάση, οτι αναμένονταν να προβλέπεται να μειωθεί ακόμη περισσότερο τα επόμενα τρίμηνα.

Για μεγάλο χρονικό διάστημα η ING ήταν μία από τις λίγες τράπεζες που κατάφερε να διατηρήσει τα έσοδα από τόκους αρκετά σταθερά, κυρίως χάρη στην ανάπτυξη των δανείων. Λόγω της πανδημίας υπήρξε μείωση δανεισμού από εταιρείες και καταναλωτές το 3ο τρίμηνο. Οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 5,5% ήτοι κατά 3,4 δισ. €. Ωστόσο το γεγονός αυτό δεν είναι θετικό δεδομένου ότι η αποταμίευση αυτή την στιγμή έχει κόστος για τις τράπεζες καθότι πρέπει να καταβάλουν ποσοστό 0,5% στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

<https://fcpablog.com/2018/09/04/ing-pays-900-million-to-resolve-dutch-corrupt-practices-case/>

Περικοπή θέσεων εργασίας από την FrieslandCampina λόγω πανδημίας

Η εταιρεία γαλακτοκομικών προϊόντων FrieslandCampina πρόκειται να περικόψει χίλιες θέσεις εργασίας έως το τέλος 2021. Σύμφωνα με την εκπρόσωπο της εταιρείας, η κρίση της πανδημίας άσκησε πίεση στα περιθώρια κέρδους στην Ολλανδία, το Βέλγιο και την Γερμανία, ωθώντας την εταιρεία να λάβει μέτρα περικοπής δαπανών. Η πλειονότητα των περικοπών σε θέσεις εργασίας θα γίνει στις ανωτέρω χώρες και μάλιστα «δεν αποκλείεται η εταιρεία να προβεί σε αναγκαστικές απολύσεις».

<https://www.omropfryslan.nl/nieuws/228506-winst-voor-friesland-campina>

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΧΑΓΗ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Διεύθυνση:
Amaliastraat 1, 2514 JC The Hague,
The Netherlands

Ωράριο (ώρα Ελλάδος):
10.00 - 17.00

Τηλέφωνο:
(0031 70) 356 1199

Ηλ. Ταχυδρομείο:
ecocom-hague@mfa.gr

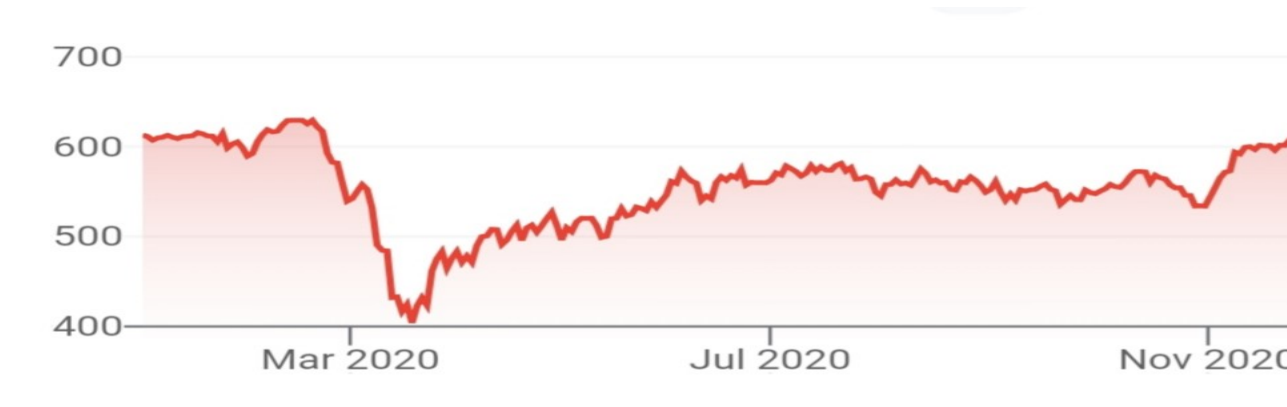
Ιστοσελίδα
www.agora.mfa.gr

Πορεία Χρηματιστηρίου Αμστερνταμ τον Νοέμβριο—Δείκτης ΑΕΧ

Πορεία Χρηματιστηρίου Αμστερνταμ εξάμηνο Μαρ-Νοεμβρίου—Δείκτης ΑΕΧ

Έκθεση ιδιωτικής ετικέτας PALMA

Την 1η Δεκεμβρίου ξεκίνησε η διεθνής έκθεση ιδιωτικής ετικέτας PLMA και θα διαρκέσει έως τις 4 Δεκεμβρίου. Η έκθεση που λαμβάνει χώρα στο Αμστερνταμ, φέτος, λόγω πανδημίας, πραγματοποιείται μέσω διαδικτύου. Στην εν λόγω έκθεση συμμετέχουν με την στήριξη του Enterprise Greece 26 ελληνικές επιχειρήσεις. Είναι η σημαντικότερη παγκοσμίως εμπορική διεθνής έκθεση στον τομέα προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας και δίνει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να παρουσιάσουν τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας σε ένα ευρύ φάσμα υποψηφίων πελατών, στο οποίο συγκαταλέγονται οι σημαντικότεροι εισαγωγείς, εκπρόσωποι αλυσίδων Super Markets και Discount Super Markets, χονδρέμποροι κ.λ.π. από Ευρώπη, Νότια και Βόρεια Αμερική, Ασία και Αφρική. www.plmainternational.com

